

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. I. Quid ex vi verborum, quid concomitanter, sub speciebus panis &
vini contineatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

dist. 1. quæst. 1. art. 2. ad 3. ubi ait, *Quod quamvis panis non sit aliquid, tamen illud in quod conversus est panis, est aliquid, conversione facta.* & ideo non sequitur quod panis sit annihilatus. Et ad 4. dicitur: *Quod quamvis non maneat panis, neque in se, neque in alio, manet tamen corpus Christi in quod conversus est panis, & ideo non sequitur quod sit annihilatus.*

In istis: Definitio substantiæ panis in Eucharistia non terminatur ad corpus Christi: Ergo nulla data solutio. Consequentia patet, Antecedens verò probatur. Talis definitio constituit unam mutationem, posito verò corporis Christi sub speciebus, aliam: Ergo cum ista terminetur ad corpus Christi, non potest illa ad ipsum terminari. Consequentia est evidens, Antecedens verò probatur. Definitio unius substantiæ, & positio alterius, constituunt duplicem mutationem, habent enim terminos à quo & ad quem realiter & formaliter distinctos; nam definitio habet pro termino à quo esse substantiæ quæ dicitur definere, & pro termino ad quem non esse illius; positio verò habet pro termino à quo non esse substantiæ quæ dicitur de novo poni, & pro termino ad quem esse talis substantiæ. Sed in Eucharistia definitio panis est definitio unius substantiæ, positio verò corporis Christi est positio alterius substantiæ: Ergo in ea duplex mutatio intervenit.

Respondeo negando Antecedens primi & secundi Enthimematis, & ad ejus probationem, distinguo Majorem. Definitio unius substantiæ, & positio alterius, quæ non sunt per conversionem substantiæ quæ dicitur definere in substantiam quæ dicitur poni, constituunt duplicem mutationem, concedo Majorem. Definitio unius substantiæ, & positio alterius, quæ sunt per conversionem substantiæ definientis, in substantiam quæ de novo ponitur, constituunt duplicem mutationem, nego Majorem. Tunc enim constituunt unicum simplicem transitum, sive unicam mutationem unius substantiæ in aliam, quia habent unicum terminum formalem à quo, scilicet non esse substantiæ quæ convertitur, & unicum terminum formalem ad quem, nempe esse alterius substantiæ in quam fit conversio; quamvis cum esse substantiæ convertendæ, concomitantur se habeat non esse substantiæ in quam fit conversio; & similiter cum substantia ad quam terminari debet conversio, concomitantur se habeat non esse substantiæ quæ definit.

Ad secundum respondeo, negando Antecedens: nam divina omnipotentia posset eundem numero panem restituere dupliciter, scilicet per modum creationis, & per modum reconversionis, convertendo scilicet corpus Christi in ipsum, sicut ipse primò fuit in corpus Christi conversus, & tunc esset mutatio opposita illi quæ modo fit in pane; secus verò si primo modo panis restitueretur.

Ad tertium, nego Minorem, substantia enim panis non definit esse per suspensionem solam actionis conservativæ, sed per conversionem ipsius in corpus Christi; ut enim articulo præcedenti dicebamus, ad rationem conversionis necessarium est, ut inter definitionem termini à quo, & positionem termini ad quem sit aliqua connectio, ac proinde ut ex vi positionis terminus ad quem, terminus à quo definat, & per consequens quod ex vi positionis corporis Christi definat esse panis.

Ex hoc intelliges, falsam esse sententiam Sua-

ris, existimantis, substantiam panis definere per actionem quæ accidentia separantur à subiecto, quia hæc spoliata accidentibus, postulat connaturaliter non manere. Patet, inquam, ex dictis hujus sententiæ falsitas: Nam prius intelligitur substantia panis definere esse, quàm accidentia ab illa separantur, vel per se subsistant: Ergo talis substantia non definit ex vi actionis separantis accidentia à subiecto. Consequentia patet, Antecedens probatur; tum quia idem accidentia à subiecto separantur, & subsistant, quia substantia destruitur: tum etiam, quia sicut substantia per se producit, accidentia verò ratione substantiæ, & consequenter ad illam; sic etiam per se debet definere, & accidentia consequenter, nisi ipsis modus per se existendi tribuatur, ut contingit in hoc mysterio.

DISPUTATIO V.

De modo quo Christus est in Eucharistia.

Ad questionem 76. Divi Thomæ.

Explicatâ actione transubstantiatiâ, per quam corpus Christi sub speciebus panis & vini fit præsens, consequens est, ut modum quo fit illis præsens consideremus, & varias quæ circa illum versantur difficultates, breviter resolvamus.

ARTICULUS I.

Quid ex vi verborum, quid concomitantur, sub speciebus panis & vini contineatur?

Idem de fide certum sit, omnia quæ ad Christi constitutionem & integritatem pertinent, nimirum corpus, sanguinem, animam, divinitatem, & subsistentiam, seu personam Verbi divini, verè & realiter sub utraque specie panis & vini contineri, ob intimam & inseparabilem quam illa inter se habent conjunctionem; quia tamen (ut docet D. Thomas hic art. 1.) dupliciter possunt aliqua in hoc sacramento contineri, uno modo ex vi sacramenti, seu ex verborum significatione; alio modo, vi naturalis connexionis & concomitantiae quam habent cum iis quæ sunt vi verborum, idem breviter huc explicandum est, quænam ex illis vi verborum, & quænam solum per concomitantiam sub speciebus panis & vini contineantur.

Dico ergo primò, corpus Christi contineri ex vi verborum sub specie panis, non verò animam, ut tribuit gradum vitæ, benè tamen, ut dat esse corporeum.

Prima pars est de fide, definita in Tridentino sess. 13. cap. 3. & patet ex eo quod hæc verba, *Hoc est corpus meum*, corpus Christi in quod conversa est substantia panis, expressè significant.

Secunda verò colligitur manifestè ex D. 3. Thoma quæst. præcedenti art. 6. ad 2. ubi sic ait: *Anima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet esse, & esse corporeum, & esse animatum, & sic de aliis.* Convertitur igitur forma panis in formam corporis Christi, secundum quod dat esse corporeum, non autem secundum quod dat esse animatum tali animæ: Ergo ex D. Thoma, nomine corporis, quod ex vi verborum est sub speciebus panis, intelligi debet materia in-

forma-

formata animâ Christi, quatenus dat esse corporeum.

4. Ratio etiam id suadet: Nomine enim corporis, quod ex vi verborum sub speciebus panis ponitur, non potest intelligi materia prima sine forma substantiali, affecti solum quantitate & qualitatibus sensibilibus, ut existimat Gabriel in 4. dist. 11. quæst. 1. & in Canonem Missæ lectione 42. Quia materia prima non potest existere sine forma substantiali, nec proinde aliquam actionem terminare, nec verè dici corpus. Non potest etiam per corpus significari materia prima, ut affecta formâ corporeitatis, ut censet Scotus, vel aliâ formâ partiali constituyente corpus organicum, ut existimant aliqui Recentiores, qui præter animam rationalem formas partiales in homine admittunt, quæ constituunt singulas partes corporis organici, & uni dent rationem carnis, alteri rationem ossis, &c. Hoc fuscè impugnatur à nostris Thomistis in Philoſophia, ubi nec formam corporeitatis, nec alias formas partiales dari ostendunt, sed in homine solum esse animam intellectualem, quæ virtute continet omnes inferiores formas, & facit ipsa sola quidquid imperfectiores formæ in aliis faciunt, ut probat S. Thomas 1. parte quæst. 76. art. 3. Ergo nomine corporis, quod ex vi verborum est sub speciebus panis, nihil aliud intelligi potest, quàm materia informata animâ, quatenus dat esse corporeum, subindeque animâ Christi, ut dat illi esse corporeum, ex vi verborum sub speciebus panis continetur, non tamen ut dat esse vivens, seu ut gradum vitæ tribuit, quia corpus Christi, prout ex vi verborum est sub speciebus panis, abstrahit à vivo & mortuo, cum idem sit formale significatum corporis nunc, ac fuisset in triduo mortis.

5. Dices primò: Eadem est anima quæ dat esse corporeum, & quæ dat esse vivens: Ergo repugnat quod anima Christi, quatenus dat esse corporeum, sub speciebus panis ex vi verborum ponatur, nisi etiam ut gradum vitæ tribuit sub illis pariter ex vi verborum existat.

Sed nego Consequentiam, licet enim eadem sit anima, quæ dat esse corporeum, & quæ tribuit esse vivens & animatum, ratione tamen & virtualiter distinguitur secundum quod dat esse corporeum, à seipsa, secundum quod dat esse animatum; quod sufficit ad hoc ut sub speciebus panis ex vi verborum ponatur, prout dat esse corporeum, & non secundum quod dat esse vivens & animatum; sicut similis distinctio quæ reperitur inter Filium & divinam essentiam, & inter substantiam Verbi & naturam divinam, sufficit ad hoc ut Filius generetur & producat à Patre, non verò divina essentia, & ut substantia Verbi primariò terminet humanitatem assumptam, non verò natura, vel existentia ejus, ut in Tractatu de Incarnatione ostendimus.

6. Dices secundò: Illud ponitur ex vi verborum, quod necessarium est ad veritatem ipsorum: Sed ad veritatem horum verborum, *Hoc est corpus meum*, necessaria est anima, ut tribuit gradum vitæ: Ergo ponitur sub illa ratione, ex vi verborum, & non solum prout dat esse corporeum. Major patet, Minor probatur. Ad veritatem verborum necessarium est, ut sit idem corpus, quod Christus habebat, quando illa verba protulit: Sed non potest esse idem, nisi sit anima formaliter ut talis, & ut tribuit gradum vitæ: Ergo &c. Major est evidens, nam ad veritatem formæ ne-

cessarium est, ut sit verè corpus Christi, cum non esset idem corpus, non esset corpus Christi, sed aliud compositum. Minor verò habetur Non potest esse idem, nisi sic illa forma, quæ habebat corpus Christi, quando protulit verba, quia pro diversitate formæ substantialis, variatur corpus: Sed forma quam habebat Christus, quando illa verba protulit, erat ipsa anima, quæ solum ut dat esse corporeum, sed etiam ut gradum vitæ tribuit: Ergo &c.

Respondeo negando Minorem, & ad probationem illius, distinguo Majorem. Ut sit idem corpus quod Christus habebat, identitate compositi, ut scilicet habeat eandem substantiam & existentiam, concedo. Identitate formæ substantialis præcisè, nego. Corpus autem Christi vivum & mortuum, est idem, identitate suppositi, quia semper terminatur substantiâ & existentia divinâ.

Ex dictis inferes, quod quando dicitur corpus Christi esse ex vi verborum sub speciebus panis, sub nomine corporis, non comprehenduntur quantitas, figura, & alia accidentia, quæ à gradu corporeitatis dimanant; hæc enim verum concomitantur ponuntur sub illis speciebus, sed sola substantia corporis Christi, quæ hæc sola potest esse terminus formalis & primarius transubstantiationis.

Dices, Corpus quod vi verborum est sub speciebus panis, est organicum: Achoc, præter substantiam, includit debiram proportionem membrorum, quæ sine certa figura, densitate, & raritate concipi nequit: Ergo illa accidentia ex vi verborum ponuntur sub specie panis.

Propter hoc argumentum putat Vazquez disputatione 187. cap. 4. quantitatem & alia multa accidentia, esse ex vi verborum sub specie panis. Verum hoc est expresse contra S. Thomam & reliquos Scholasticos, nec aliter naturam transubstantiationis, quæ est conversio substantiæ in substantiam, ut eam definit Tridentina sessio 13. cap. 4. Unde ad argumentum respondetur, distinguendo Majorem: Corpus quod ex vi verborum est sub speciebus panis, est organicum, organizatione radicali, concedo Majorem. Organizatione formali, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

Duplex ergo distinguenda est organizationis, altera radicalis, & substantialis, quæ est à forma substantiali exigente diversas dispositiones accidentales; altera formalis, & accidentalis, quæ est à quantitate, figura, & aliis accidentibus, quorum est effectus. Prior est vi verborum sub specie panis, posterior verò solum concomitanter, & vi naturalis connexionis.

Dico secundò, Sanguinem Christi contineri ex vi verborum sub specie vini. Hæc conclusio eadem ratione probatur quâ præcedens: licet enim corpus Christi continetur ex vi verborum sub specie panis, quia hæc verba, *Hoc est corpus meum*, corpus Christi in quod conversus est substantia panis, expresse significant etiam etiam ista, *hic est calix sanguinis mei*, sanguinem Christi non minùs expresse denotent, continetur etiam ille ex vi verborum sub specie vini.

Quæres, an totus sanguis Christi sit vivum sub specie vini, vel ille solum qui in passionem effusus: Videtur enim quod iste tantum ex vi verborum sub specie vini continetur, cum hic tantum exprimat in forma consecrationis *Qui pro vobis effundetur*.

Respondetur

Respondeo tamen, totum sanguinem, qui hunc est in corpore Christi glorioso, etiam si non fuerit in passione effusus, esse ex vi Sacramenti sub speciebus vini. Nam illa verba, *Qui pro vobis effundetur*, non limitant præcedentia ad significandum solum sanguinem, qui fuit in passione effusus, sed ad exprimendum primum finem huius Sacramenti, qui est representatio passionis Christi: ut si Christus converterisset aquam in vinum, his verbis: *Hoc est vinum quod à vobis bibitur*, posteriora verba non limitassent priora ad convertendum solum aquam in vinum, quod fuisset ab illis potandum, sed tantum ad denotandum finem miraculi, esto non totum vinum fuisset ab illis potandum.

Confirmatur: Aliquis sanguis fuit sacramentaliter præfens sub speciebus vini in eterna, qui non fuit in passione effusus, nempe ille, qui ante passionem fuit in carne conversus: Ergo ad verificanda verba consecrationis calicis, non est necesse, quod totus sanguis fuerit in passione effusus.

Dico tertio, animam rationalem Christi esse in hoc Sacramento, non ex vi Sacramenti, aut verborum, sed per concomitantiam. Ita docet Tridentinum sessione 13. canone 3. ubi asserit animam Christi sub utraque specie existere, *vi naturalis illius connexionis & concomitantia*, quæ partes Christi Domini inter se copulantur.

Ratio etiam id luadet: Nam ut hic art. 1. ait D. Thomas: *Ex naturali concomitantia est in hoc Sacramento illud, quod realiter est conjunctum ei in quod prædicta conversio terminatur*: Sed anima rationalis Christi est realiter conjuncta corpori & sanguini Christi, in quæ conversio panis & vini terminatur, & quæ per verba forme significatur: in ipsam verò non terminatur hæc conversio, nec ipsa per verba significatur: Ergo in hoc Sacramento non est ex vi Sacramenti, aut verborum, sed solum per concomitantiam. Quod intelligendum est primò de anima rationali, ut tribuit gradum vitæ, nam ut dat esse corporeum, ex vi verborum ponitur sub specie panis, ut in prima conclusione declaravimus. Secundò, cum dicitur animam rationalem Christi, ut tribuit gradum vitæ, esse per concomitantiam in hoc Sacramento, hoc verificatur solum, quando contrigit corpus Christi in propria specie informari animam rationalem; si enim informaretur alia, ut in triduo mortis formâ cadaveris, non poneretur anima rationalis, etiam concomitanter, sub speciebus Eucharisticis, sed ipsa forma cadaveris. Quod adeò verum est, ut si Apostoli consecrassent ante triduum mortis, subindeque anima rationalis concomitanter fuisset posita sub speciebus panis & vini, tamen in triduo mortis non fuisset amplius anima rationalis sub illis, sed forma cadaveris; & è contra, si in triduo mortis Apostoli consecrassent, fuisset sub speciebus Eucharisticis forma cadaveris, & post resurrectionem cessasset esse sub illis forma cadaveris, & fuisset anima rationalis; quia quoddam sit hæc vel illa forma, oritur ex statu & forma, quam corpus Christi habet in propria specie.

Dico quarto, sub specie vini corpus, & sub specie panis sanguinem, & sub utraque specie Divinitatem, in hoc Sacramento contineri: non ex vi verborum, sed per concomitantiam. Ita Tridentinum loco citato.

Probatur breviter: Corpus non significatur per verba consecrationis vini, nec sanguis per

Tom. V.

A verba consecrationis panis, nec divinitas per verba consecrationis utriusque: corpus tamen est realiter conjunctum cum sanguine, & sanguis cum corpore, & divinitas cum utroque: Ergo non ex vi verborum, aut Sacramenti, sub prædictis speciebus continentur, bene tamen per concomitantiam.

Dico quinto: Verbum non esse in hoc Sacramento vi verborum, sed concomitanter.

Colligitur ex Tridentino citato, docente Divinitatem esse hinc propter admirabilem illam ejus cum corpore & anima unionem hypostaticam: At ea tantum sunt vi verborum, quæ per se, & non propter connexionem cum aliis, sunt hinc præsentia: Ergo &c. Quoddam autem per Divinitatem intelligat etiam personam Verbi, constat. Tum quia aliàs doctrina Concilii esset manca, traderet enim universalem regulam dignoscendi ea, quæ in hoc Sacramento sunt vi verborum, & quæ sunt vi naturalis concomitantia; & tamen si per Divinitatem solum intelligeret naturam divinam, nihil docuisset de persona Verbi. Tum etiam, quia assignans rationem huius concomitantia, ait esse unionem hypostaticam, quæ primariò est ad Verbum.

Probatur etiam conclusio ratione: Nam Verbum divinum est quidem realiter unum corpori & sanguini Christi, sed in ipsum non convertitur panis aut vinum, nec per verba consecrationis expressè & in recto significatur: Nam licet Divus Thomas infra quæst. 78. art. 2. ad 4. dicat: *Per hoc pronomen meum exprimitur persona Christi*, hoc intelligendum est in obliquo: Ergo Verbum divinum est quidem in hoc Sacramento per concomitantiam, non tamen ex vi Sacramenti; nam quod hoc modo in eo continetur, debet in recto significari, sicut significatur corpus & sanguis.

Dices: Quod ponitur in hoc Sacramento concomitanter, debet fieri per virtutem verborum, quia attingitur primariò vel secundariò ab actione consecratoria seu convertiva, quæ est vera productio: Sed Persona Verbi nequit fieri ex virtute verborum, ut constat: Ergo neque per concomitantiam esse in hoc Sacramento.

Respondeo quoddam ea, quæ continentur in hoc Sacramento per concomitantiam, sunt in duplici differentia: quædam enim sunt improducibilia ut Divinitas & Verbum, & hæc nullo modo fiunt per verba; sed cum sint ubique, & ex alia parte terminent unionem hypostaticam, per hoc præcisè incipiunt esse hinc novo modo, quod corpus aut sanguis Christi producit per actionem consecrariam: alia verò sunt producibilia, & hæc fiunt per virtutem verborum, vel primariò, si primariò significantur; vel secundariò, si identificentur, aut realiter conjungantur cum effectu primario.

Supereft examinandum, an reliquæ personæ divinæ dici possint esse in hoc Sacramento concomitantet: Affirmant Suarez, Vazquez, Delugo, & alii recentiores, qui docent, Verbum esse in hoc Sacramento per concomitantiam immediatam, ut proprium suppositum humanitatis, Patrem verò & Spiritum sanctum per concomitantiam mediam, propter connexionem naturalem, quam habent cum Filio in eadem natura divina. Negant autem Alvarez, Petrus Ledesma, Nunno, Aravius, Serra, Martinez de Prado, & alii Thomistæ communiter, existimantes concomitantiam

11

lacta-

sacramentalem sub speciebus panis & vini, soli Verbo convenire, non verò Patri, aut Spiritui sancto.

- 17 Hanc questionem puto de nomine. Omnes enim conveniunt, Patrem & Spiritum sanctum esse quodam modo speciali in Eucharistia, quo non sunt in cæteris rebus creatis, tum quia simul cum Filio assunt ibi ad operandos effectus mirabiles gratiæ: tum etiam, quia Pater & Spiritus sanctus speciali quodam modo existunt in Filio, propter divinarum personarum inseparabilitatem, & mutuam unius in altera existentiam, quam Græci *ὑπόστασις*, Latini *Circumcessionem* appellant. Unde si per impossibile Pater & Spiritus sanctus, ratione immensitatis, non essent in omnibus rebus creatis, tamen hoc duplici titulo essent in Eucharistia Sacramento. In hoc, ut dixi, omnes conveniunt, quare ad hoc solum difficultas devolvitur, an præsentia illa specialis, quam Pater & Spiritus sanctus habent in Eucharistia, sufficiat ad concomitantiam sacramentalem? Hoc enim affirmant Suarez, Vazquez, & alii recentiores, negant verò Thomistæ, existimantes ad hoc ut per concomitantiam sit aliquid in hoc Sacramento, requiri, ut in unitate suppositi uniatur cum termino primario & formali conversionis, & cum illo constituat vel pertineat ad idem suppositum: propter hoc enim vestimenta Christi quando ipse consecravit, non continebantur per concomitantiam in hoc Sacramento, bene tamen ejus Divinitas, & anima, & accidentia. Unde cum Pater & Spiritus sanctus non uniatur hoc modo cum corpore & sanguine Christi, non continentur in Eucharistia per concomitantiam sacramentalem. Et hic modus dicendi & loquendi videtur magis proprius, & Concilio Tridentino magis consonus: idem enim Concilium dixit, Divinitatem esse in Sacramento per concomitantiam, quia est unita hypostaticè cum corpore & anima Christi. Ergo fundat concomitantiam sacramentalem sub speciebus panis & vini in unionem hypostaticam, quam habent Verbum & Divinitas cum humanitate, non verò Pater, aut Spiritus sanctus. Quare idem Concilium enumerans omnia, quæ in hoc Sacramento tam ex vi Sacramenti, quam per concomitantiam continentur, nullam facit mentionem Patris aut Spiritus sancti. Quod argumentum, licet sit negativum, in re tamen adeo gravi magni debet esse ponderis & momenti, alioquin Concilium diminutè processisset. Nec valet, si dicas, Concilium etiam personæ Verbi non fecisse mentionem. Ad hoc enim supra respondimus, sufficienter illam insinuas, cum assignans rationem hujus concomitantiae, ait esse unionem hypostaticam, quæ primariò est ad Verbum, & nullo modo ad Patrem, vel Spiritum sanctum. Unde sicut connexio, quam mediâ naturâ divinâ Pater & Spiritus sanctus habent cum personâ Verbi, non sufficit ut dicantur mediâ terminare unionem hypostaticam, incarnari, concipi, nasci, mori, &c. Ita nec sufficiens est, ut dicatur esse per concomitantiam sacramentalem sub speciebus panis & vini.

Id confirmat Martinez de Prado, ex eo quòd Eucharistia non solum habet rationem Sacramenti, sed etiam sacrificii, imò est idem cum sacrificio crucis, solâ offerendi ratione diversâ, ut docet Tridentinum: Sed solus Filius dici potest in altari offerri, & sacrificari, non verò Pater vel Spiritus

sanctus: Ergo pariter solus Filius dici potest in Eucharistia sacramentaliter contineri, non verò Pater, aut Spiritus sanctus.

ARTICULUS II.

An corpus Christi sit in hoc Sacramento sua quantitate, totusque existat sub quacunque parte specierum, etiam ante fractionem, & sub quolibet indivisibili hostia comminuta?

Durandus, Major, & Gabriel probabiliter estimant, Christum esse in hoc Sacramento sine propria quantitate, cum in eo careat conversione partium, quam putant esse de essentia quantitatis. Altiſiodorensis verò lib. 4. summa tract. cap. 4. concedit quidem totum Christi corpus actu in tota hostia indivisâ, dicit tamen non esse totum in singulis partibus, etiam separatim sensibilibus, atque divisionem earum à toto, nihil potentia, quæ reducitur ad actum (inquunt) per divisionem, non tanquam per causam, sed tanquam per conditionem, sine qua non ad eum modum quo tota imago Petri in singulis partibus spectat ante ejus fractionem potentialiter solum existat, sit actualiter existens sub illis, divisione specialis factâ. Eadem sententia tribuitur Alberto Magno in 4. dist. 13. art. 11. sed immeritò, ut constat ex resp. ad 2. ubi admittit, eodem modo Christum esse in forma coelestrata, figuramque in corpore, tota in toto, & tota sub quavis parte. Alensis autem negavit totum Christi corpus contineri sub illis particulis hostiæ, quæ separata à uno non essent sensibiles, nec retinerent formam substantialem panis. Denique quoad indivisibilitatem continuativam, quam terminativa hostiæ, sicutus, Richardus, Agidius, & Vazquez, negant totum Christi corpus sub illis existere.

§. 1.

Rejiciuntur omnes illæ sententiæ, & commenta ac vera statuitur.

Dico primò: Corpus Christi est in Sacramento Eucharistiæ cum sua quantitate. Probatum primò: Ideo ex Tridentino sess. 13. cap. 3. Corpus Christi est in Sacramento Eucharistiæ cum sua anima & sua Divinitate, quia hæc habent connexionem realem cum suo corpore. Sed etiam quantitas corporis Christi, realem habet cum eo connexionem: Ergo corpus Christi est in Sacramento Eucharistiæ cum sua quantitate.

Probatum secundò: Si corpus Christi esset in Eucharistia sine sua quantitate, existeret ibi absque ordine, decore, & recta dispositione membrorum, confusum & monstruosum: pulchritudo enim corporis non est sine quantitate, cum supponat figuram, quæ est terminus quantitatis: Similiter sublatâ quantitate, nec ordo partium, nec partes supersunt: Consequens autem admittit, videtur indecens: Ergo &c.

Dico secundò: Corpus Christi in Eucharistia existit totum & actu, sub singulis partibus sensibilibus hostiæ, non solum separatim, sed etiam conjunctis.

Prima pars hujus conclusionis, quòd scilicet